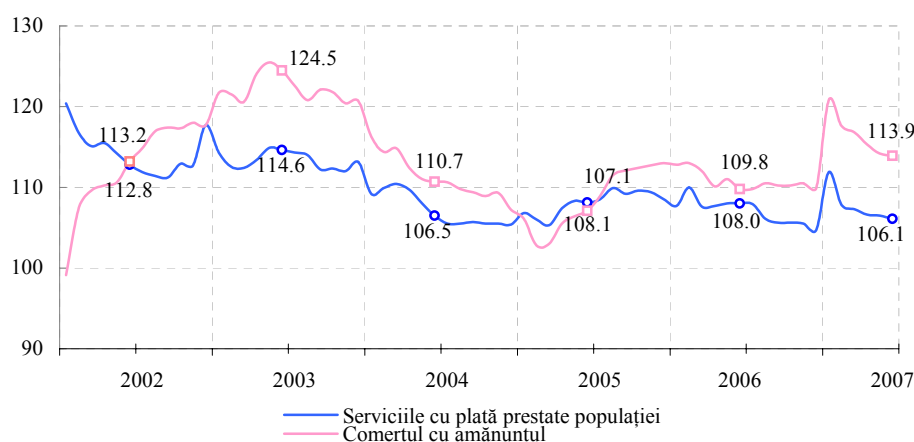


Sectorul real*

Comerțul cu amănuntul, desfășurat prin unitățile comerciale în perioada ianuarie – iunie 2007 a totalizat 7281.6 mil. lei, înregistrând o creștere reală cu 13.9 la sută față de perioada corespunzătoare a anului precedent (graficul nr. 1). În luna iunie 2007 volumul comerțului s-a majorat în termeni reali cu 12.5 la sută față de luna corespunzătoare a anului precedent.

Graficul nr. 1. Evoluția comerțului cu amănuntul și a serviciilor prestate populației, % (de la începutul anului, față de pe perioada similară a anului precedent)



De la începutul anului curent unitățile comerciale cu proprietate privată au înregistrat o creștere a vânzărilor cu 15.4 la sută, realizând 69.3 la sută din totalul comerțului cu amănuntul. Unitățile cu proprietate mixtă cu participare străină (25.1 la sută

din totalul vânzărilor) au consemnat o creștere cu 13.6 la sută. În proprietatea mixtă (publică și privată) s-a înregistrat o evoluție descendentă a vânzărilor cu amănuntul, care au fost în termeni reali cu 9.3 la sută inferioare celor din perioada ianuarie – iunie 2006.

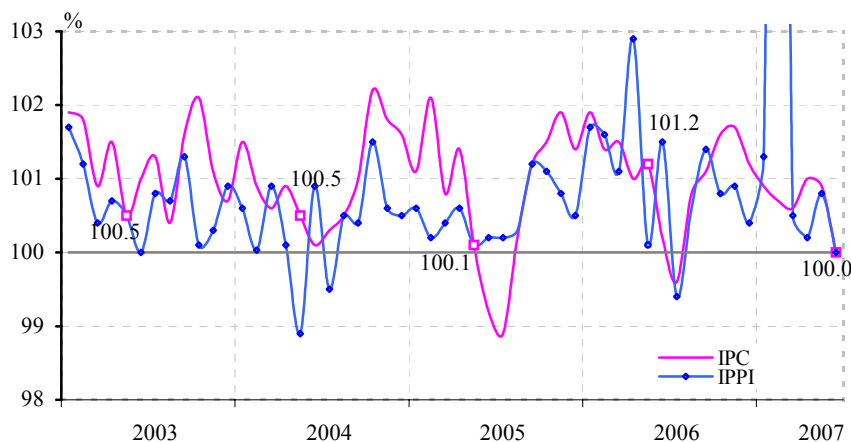
Volumul **serviciilor cu plată prestate populației** în ianuarie – iunie 2007 a constituit 4499.6 mil. lei, sporind în termeni reali cu 6.1 la sută față de perioada similară a anului precedent (graficul nr. 1). Serviciile în unitățile cu proprietate publică au fost preponderente, constituind 39.9 la sută din totalul serviciilor și s-au majorat cu 3.7 la sută față de ianuarie - iunie 2006. Cel mai mare ritm de creștere (cu 16.4 la sută) a fost înregistrat în unitățile cu proprietate privată (33.4 la sută din totalul serviciilor). Totodată, în proprietatea mixtă cu participare străină, de la începutul anului se menține o evoluție descendentă, serviciile cu plată diminuându-se în termeni reali cu 3.2 la sută față de perioada ianuarie – iunie 2006.

* În baza informației Biroului Național de Statistică, pe întreprinderile și organizațiile supuse evidenței lunare

Nivelul inflației

În luna iunie 2007 prețurile de consum au rămas la același nivel în comparație cu luna mai 2007, inclusiv la produsele alimentare prețurile s-au diminuat cu 1.3 la sută, iar la mărfurile nealimentare și la serviciile prestate populației s-au majorat cu 0.7 la sută și 0.2 la sută, respectiv (graficul nr. 2).

Graficul nr. 2. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a indicelui prețurilor producției industriale (IPPI)



La **produsele alimentare** cele mai mari creșteri de prețuri, în comparație cu luna precedentă, au fost înregistrate la ouă – cu 13.9 la sută, la fructe proaspete – cu 3.7 la sută, la făină de grâu – cu 1.7 la sută, la pâine – cu 0.5 la sută. În același timp, reduceri de prețuri au fost înregistrate la cartofi – cu 26.0 la sută, la legume – cu 3.9 la sută, la carne, preparate și conserve din carne – cu 0.3 la sută, la lapte și produse lactate – cu 0.2 la sută.

În categoria **mărfurilor nealimentare** majorări substanțiale de prețuri au fost consemnate la medicamente – cu 1.4 la sută și la combustibil – cu 1.0 la sută.

În grupul **serviciilor prestate populației** s-au majorat mai mult prețurile la reparația locuințelor – cu 0.8 la sută.

De la începutul anului 2007 prețurile de consum au crescut cu 3.9 la sută, inclusiv la produsele alimentare – cu 3.8 la sută, la mărfurile nealimentare – cu 4.0 la sută și la serviciile prestate – cu 3.5 la sută.

Nivelul inflației în luna iunie 2007 față de luna iunie 2006 a constituit 10.4 la sută, inclusiv la produsele alimentare – 5.1 la sută, la mărfurile nealimentare – 13.1 la sută și la serviciile prestate populației – 15.6 la sută.

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor, %

	Mai 2007/Aprilie 2007		Iunie 2007/Mai 2007	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	0.9	100.0%	0.0	100.0%
<i>Produse alimentare</i>	0.53	58.9	-0.36	-
<i>Mărfuri nealimentare</i>	0.28	31.1	0.32	-
<i>Servicii cu plată</i>	0.09	10.0	0.04	-

Sursa: BNS și BNM

În luna iunie 2007 **indicele prețurilor producătorului producției industriale** a rămas la același nivel în comparație cu luna mai 2007 (graficul nr. 2). În pofida faptului că în industria prelucrătoare prețurile au rămas

Contribuția elementelor la formarea indicelui prețurilor de consum este prezentată în tabelul nr. 1.

În luna iunie 2007 **indicele prețurilor producătorului producției industriale** a rămas la același nivel în comparație cu luna mai 2007 (graficul nr. 2).

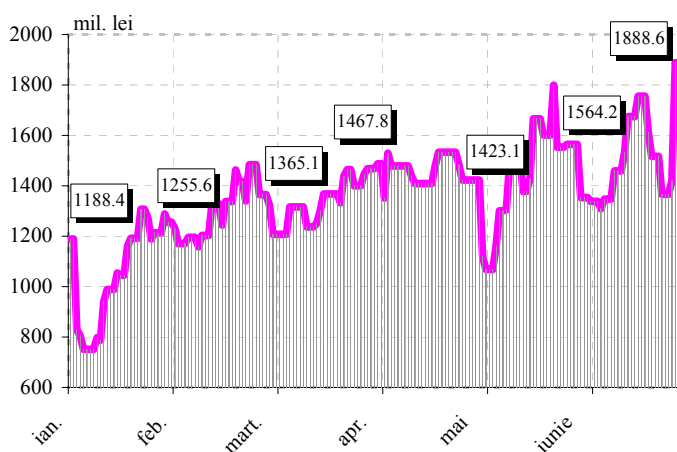
la nivelul lunii precedente, au fost consemnate creșteri la următoarele componente din ramura dată: tăbăcirea și prepararea pieilor – cu 16.5 la sută, fabricarea apei minerale și a băuturilor răcoritoare – cu 8.5 la sută, producția de mașini și aparate electrice – cu 6.9 la sută, fabricarea produselor lactate – cu 6.5 la sută, fabricarea produselor finite din metal, exclusiv producția de mașini și utilaje – cu 5.1 la sută, prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn – cu 4.1 la sută, fabricarea cimentului, varului și ipsosului – cu 3.0 la sută, fabricarea vinului – cu 2.4 la sută, industria metalurgică – cu 1.7 la sută, fabricarea uleiurilor și a grăsililor vegetale și animale – cu 1.5 la sută, producția de apăratură și instrumente medicale, de precizie și optice – cu 1.3 la sută. În industria extractivă prețurile s-au majorat cu 0.3 la sută, iar la energia electrică și termică, gaze și apă prețurile nu s-au modificat. Față de luna iunie 2006 prețurile producției industriale au crescut cu 26.7 la sută, iar de la începutul anului 2007 – cu 22.5 la sută.

Instrumentele politicii monetare

Operațiunile de sterilizare

În luna iunie 2007 Banca Națională a Moldovei a desfășurat 14 licitații *de vânzare a Certificatelor Băncii Naționale a Moldovei* cu scadența de 7, 14 și 28 zile. De menționat că, din ultima săptămână a lunii iunie Banca Națională a Moldovei a desfășurat licitații de vânzare a Certificatelor Băncii Naționale a Moldovei fără anunțarea volumului ofertei, fiind comunicat doar prețul minim acceptat.

Graficul nr. 3. Soldul operațiunilor de sterilizare aplicate de BNM în ianuarie–iunie 2007



finele lunii precedente (graficul nr. 3).

Facilitățile permanente

În luna iunie 2007 Banca Națională a Moldovei a acordat băncilor facilități de depozit overnight în valoare de 1089.0 mil. lei, diminuându-se comparativ cu luna precedentă cu 297.0 mil. lei.

Cererea băncilor a însumat 2922.3 mil. lei, iar volumul plasat a constituit 2905.7 mil. lei.

Rata medie ponderată a dobânzii la Certificatele Băncii Naționale a Moldovei emise s-a diminuat de la 13.32 la sută în luna mai 2007 până la 13.23 la sută anual în luna iunie 2007.

Soldul operațiunilor de sterilizare în ultima zi a lunii iunie 2007 a constituit 1888.6 mil. lei, depășind cu 324.4 mil. lei soldul înregistrat la

Ratele dobânzilor

Pe parcursul lunii iunie 2007 ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale Băncii Naționale a Moldovei s-au menținut la nivelul celor stabilite de către Consiliul de administrație al BNM la 12.04.2007 (se aplică începând cu 20.04.2007):

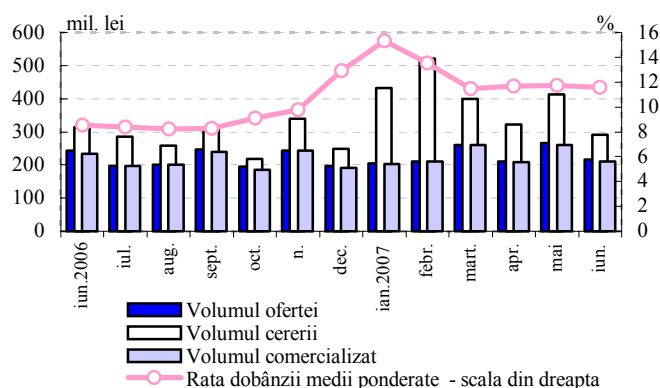
- **rata de bază** aplicată pentru operațiunile REPO de cumpărare pe termen de două luni a hârtiilor de valoare de stat (HVS), efectuate în cadrul operațiunilor de piață deschisă ale Băncii Naționale a Moldovei – 13.5 la sută anual;
- rata la creditele overnight – 17.0 la sută anual;
- rata la depozitele overnight acceptate de Banca Națională a Moldovei – 2.0 la sută anual.

Rata de bază la creditele acordate pe termen lung (mai mare de 5 ani) a rămas la nivelul de 10.5 la sută anual.

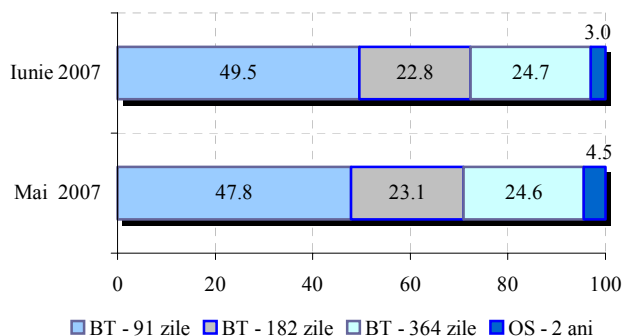
Pietele financiare

Pe parcursul lunii iunie Banca Națională a Moldovei a organizat 13 licitații de plasare a

Graficul nr. 4. Totalul licitațiilor de comercializare a HVS pe piața primară



Graficul nr. 5. Structura HVS comercializate pe piața primară (%)



diminuându-se și scadența medie a titlurilor de stat emise cu 10 zile, până la 196 zile.

Ponderea majoritară în structura hârtiilor de valoare de stat emise le revine titlurilor cu scadența de 91 zile – 49.5 la sută din total.

hârtiilor de valoare de stat, la care Ministerul Finanțelor a oferit pe piața primară hârtii de valoare de stat în volum de 216.0 mil. lei (graficul nr. 4). Cererea băncilor pentru titlurile de stat a însumat 291.6 mil. lei, depășind oferta cu 35.0 la sută. Oferta Ministerului Finanțelor a fost plasată la nivel de 97.4 la sută, constituind 210.3 mil. lei.

Ponderea hârtiilor de valoare de stat procurate de investitorii nebancați în volumul total plasat pe piața primară a crescut de la 7.3 la sută în luna mai 2007 până la 9.4 la sută în luna iunie 2007.

Structura emisiunilor titlurilor de stat cu scadența până la un an rămâne în continuare neschimbată – au fost emise bonuri cu scadențe de 91, 182 și 364 zile, a căror pondere a constituit 97.0 la sută în volumul total (graficul nr. 5).

Cota obligațiunilor de stat s-a diminuat de la 4.5 la sută în luna mai 2007 până la 3.0 la sută în luna gestionară,

Rata medie ponderată a dobânzii la hârtiile de valoare de stat plasate pe piața primară cu scadența până la un an a constituit 11.55 la sută anual, diminuându-se cu 0.16 puncte procentuale față de luna mai 2007.

Rata medie efectivă a dobânzii la obligațiunile de stat pe termen de 2 ani s-a situat la nivelul lunii precedente, constituind 13.10 la sută anual.

La 30 iunie 2007 în ***Sistemul de înscrieri în conturi (SIC)*** au fost înregistrate hârtii de valoare în volum de 5818.0 mil. lei la valoarea nominală, din care volumul hârtiilor de valoare de stat emise prin intermediul licitațiilor pe piața primară a însumat 1476.3 mil. lei.

Datoria Guvernului Republicii Moldova contractată de la Banca Națională a Moldovei

La 30 iunie 2007 ***datoria statului contractată de la Banca Națională a Moldovei*** a totalizat 2373.4 mil. lei, fiind constituită din datoria la împrumuturile contractate anterior – 1973.4 mil. lei și datoria reprezentată prin hârtiile de valoare de stat obținute în portofoliul Băncii Naționale a Moldovei în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior de la Banca Națională a Moldovei – 400.0 mil. lei (la prețul de cumpărare).

Ca rezultat al reflectării dobânzilor calculate și al evaluării hârtiilor de valoare de stat deținute în portofoliul Băncii Naționale a Moldovei la prețurile de piață, valoarea de bilanț a datoriei statului la 30 iunie 2007 s-a cifrat la 2408.0 mil. lei, inclusiv:

- împrumuturile acordate anterior statului – 2002.3 mil. lei;
- portofoliul de hârtii de valoare de stat al Băncii Naționale a Moldovei – 405.7 mil. lei.

Activitatea băncilor pe piața monetară

În luna iunie 2007 volumul total ***al tranzacțiilor pe piața monetară*** efectuate de către bănci a însumat 950.3 mil. lei, diminuându-se cu 620.4 mil. lei, sau cu 39.5 la sută comparativ cu luna mai 2007.

Volumul ***creditelor/depozitelor interbancare în lei*** s-a diminuat față de luna mai 2007 cu 631.4 mil. lei, sau cu 40.3 la sută, consemnând valoarea de 936.1 mil. lei, din care 88.7 la sută au fost reprezentate de tranzacțiile overnight. Rata medie ponderată la credite/depozite interbancare a constituit 11.38 la sută anual, fiind în scădere cu 1.03 puncte procentuale față de luna precedentă. Termenul mediu ponderat al tranzacțiilor în luna gestionară a constituit 3 zile.

Volumul tranzacțiilor de vânzare-cumpărare efectuate în luna iunie 2007 pe ***pieța secundară a hârtiilor de valoare de stat*** a înregistrat 14.2 mil. fiind în creștere cu 13.9 mil. lei față de luna precedentă. Tranzacțiile de tip bancă-client au constituit 12.2 mil. lei, sau 85.9 la sută din totalul tranzacțiilor.

Rata medie ponderată a profitului la operațiunile cu hârtiile de valoare de stat a constituit 10.22 la sută anual, diminuându-se cu 0.97 puncte procentuale față de luna

precedentă. Termenul mediu ponderat până la scadență al HVS tranzacționate a fost de 57 zile.

Operațiuni de vânzare-cumpărare cu Certificatele Băncii Naționale a Moldovei n-au fost înregistrate.

Ratele de referință interbancare la finele lunii iunie au înregistrat următoarele valori: rata de referință CHIBOR overnight – 12.29 la sută (în scădere cu 0.05 puncte procentuale față de sfârșitul lunii mai 2007), CHIBOR 1 lună – 13.97 la sută (în scădere cu 0.02 puncte procentuale) și la CHIBOR 3 luni – 14.66 la sută (la nivelul lunii precedente).

Piața creditelor și a depozitelor

Soldul creditelor în economie* în perioada gestionară s-a majorat cu 414.8 mil. lei (2.6 la sută), constituind 16471.6 mil. lei la sfârșitul lunii iunie 2007. Această evoluție s-a datorat creșterii soldului creditelor acordate în moneda națională cu 127.6 mil. lei (1.3 la sută), precum și a celui al creditelor în valută străină (exprimate în MDL) cu 287.2 mil. lei (4.6 la sută).

Tabelul nr. 2. **Indicatorii pieței creditelor** (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșit de perioadă			Credite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2006	13767.8	8509.0	5258.8	2222.1	1305.0	18.59	917.1	10.97
Ianuarie 2007	13731.0	8537.4	5193.6	1245.3	770.3	18.70	475.0	11.12
Februarie	14131.6	8769.2	5362.4	1656.8	1023.0	18.32	633.8	11.02
Martie	14821.0	9238.1	5582.9	2122.0	1276.0	18.69	846.0	11.06
Aprilie	15279.3	9490.3	5789.0	1799.8	1084.4	18.62	715.4	10.91
Mai	16056.8	9825.5	6231.3	2122.6	1110.6	18.81	1012.0	11.01
Iunie	16471.6	9953.1	6518.5	2221.2	1111.2	18.98	948.5	11.01

Majorarea soldului **creditelor în MDL** a fost generată de creșterea soldului creditelor acordate întreprinderilor de stat cu 15.6 mil. lei (4.3 la sută), al creditelor acordate întreprinderilor private – cu 79.3 mil. lei (1.3 la sută),

precum și a soldului creditelor acordate persoanelor fizice – cu 44.2 mil. lei (1.6 la sută), în timp ce soldul creditelor acordate altor organizații care practică unele operațiuni financiare s-a micșorat cu 11.5 mil. lei (1.5 la sută).

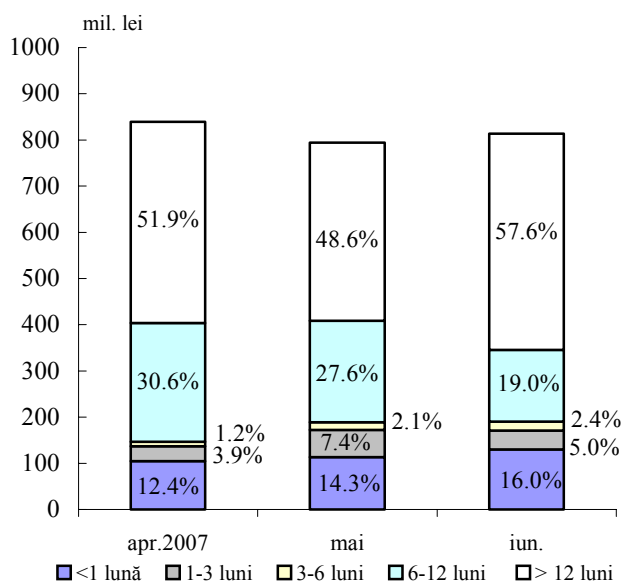
Soldul **creditelor în valută străină** a înregistrat o majorare pe seama creditelor acordate întreprinderilor private cu 296.7 mil. lei (5.3 la sută) și celor acordate persoanelor fizice – cu 6.2 mil. lei (2.6 la sută). În același timp, soldul creditelor acordate întreprinderilor de stat și cel al creditelor acordate altor organizații care practică unele operațiuni financiare s-a micșorat cu 5.4 mil. lei (3.0 la sută) și cu 10.3 mil. lei (4.5 la sută), respectiv.

Exprimat în dolari SUA, soldul creditelor în valută străină a constituit 531.2 mil. USD, majorându-se cu 29.5 mil. USD (5.9 la sută) față de luna mai 2007.

*Conform metodologiei FMI, din totalul creditelor în economie (inclusiv dobânda calculată la credite și la creditele băncilor aflate în proces de lichidare) sunt excluse creditele interbancare și creditele acordate Guvernului

Volumul creditelor acordate în MDL în luna iunie 2007 a constituit 1111.2 mil. lei, majorându-se cu 0.6 mil. lei (0.1 la sută) față de luna precedentă.

Graficul nr. 6. Structura creditelor în MDL acordate persoanelor juridice de către bănci



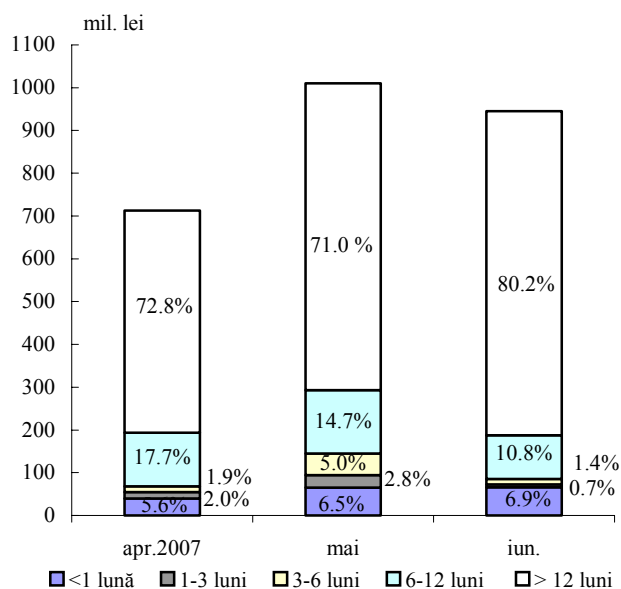
Ponderea creditelor acordate persoanelor juridice din volumul total al creditelor acordate în moneda națională a constituit 73.2 la sută.

În structura pe scadențe creditele în MDL cu termene de peste 12 luni acordate persoanelor juridice și-au menținut cota maximă, constituind 57.6 la sută din total (fiind în creștere cu 9.0 puncte procentuale față de luna precedentă). Acestea sunt urmate de creditele acordate pe termene de la 6 până la 12 luni, care au constituit 19.0 la sută din total (graficul nr. 6).

În luna iunie 2007 **rata medie a dobânzii la creditele acordate în moneda națională**

s-a majorat cu 0.17 puncte procentuale, până la 18.98 la sută, ca rezultat al creșterii cu 0.31 puncte procentuale a ratei medii la creditele acordate persoanelor juridice până la nivelul de 19.04 la sută, atunci când rata medie la creditele acordate persoanelor fizice

Graficul nr. 7. Structura creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice de către bănci



s-a micșorat cu 0.19 puncte procentuale, până la nivelul de 18.82 la sută.

Volumul creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice a constituit 945.3 mil. lei (echivalentul a 76.9 mil. USD, nivel inferior cu 4.8 mil. USD celui din luna mai 2007).

În componența acestora creditele cu termene de peste 12 luni au rămas preponderente (80.2 la sută din total, în creștere cu 9.2 puncte procentuale față de luna precedentă), fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 10.68 la sută anual. Totodată, o tendință de micșorare mai semnificativă au manifestat creditele acordate pe termene de la 3 până la 6 luni și cele cu termene de la 6 până la 12 luni,

a căror pondere a scăzut cu 3.6 și cu 3.9 puncte procentuale, respectiv, până la nivelul de 1.4 și 10.8 la sută din total (graficul nr. 7).

Rata medie a dobânzii la creditele în valută străină acordate persoanelor juridice a rămas la același nivel, constituind 11.0 la sută în luna iunie 2007.

Tabelul nr. 3. Indicatorii pieței depozitelor la termen (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșit de perioadă			Depozite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2006	9095.1	4201.9	4893.2	1560.6	713.2	13.40	847.4	5.62
Ianuarie 2007	9549.0	4444.1	5104.9	1442.3	657.2	14.03	785.1	5.86
Februarie	9733.1	4608.2	5124.9	1309.0	538.9	13.94	770.1	5.58
Martie	10018.2	4734.9	5283.3	1557.7	664.1	13.90	893.6	5.45
Aprilie	10377.7	4952.3	5425.4	1405.8	689.4	15.45	716.4	5.85
Mai	10678.3	5195.6	5482.7	1729.7	886.5	15.40	843.2	5.91
Iunie	11038.2	5455.3	5582.9	1865.5	1010.8	15.49	854.7	5.96

În perioada de referință, **soldul depozitelor** în sistemul bancar a însumat 16657.6 mil. lei, majorându-se cu 552.3 mil. lei (3.4 la sută) față de luna mai 2007, atât pe seama creșterii soldului depozitelor în moneda națională cu 294.3 mil. lei (3.5 la sută), cât și a soldului depozitelor

în valută străină cu 258.0 mil. lei (3.4 la sută).

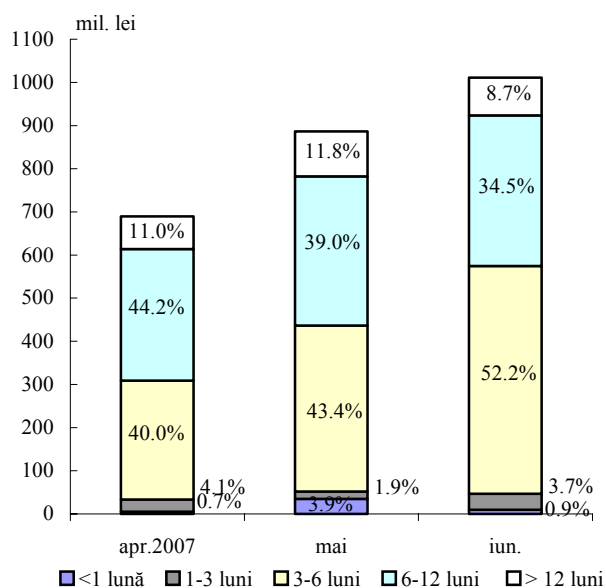
Soldul depozitelor la vedere a constituit 5619.4 mil. lei, majorându-se cu 192.4 mil. lei față de luna mai 2007. Ponderea depozitelor la vedere a constituit 33.7 la sută din soldul total al depozitelor.

Concomitent, **soldul depozitelor la termen** s-a majorat cu 359.9 mil. lei (3.4 la sută) și a însumat 11038.2 mil. lei.

Soldul depozitelor la termen în MDL a constituit 5455.3 mil. lei la sfârșitul lunii iunie 2007, majorându-se cu 259.7 mil. lei (5.0 la sută) față de luna precedentă.

Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a majorat cu 100.2 mil. lei (1.8 la sută), alcătuind 5582.9 mil. lei, ca rezultat al creșterii atât a soldului depunerilor în valută străină ale persoanelor fizice cu 68.4 mil. lei, sau cu 1.4 la sută, cât și a celui al depozitelor agenților economici cu 31.8 mil. lei, sau cu 5.4 la sută.

Graficul nr. 8. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de bănci



Volumul depozitelor la termen în MDL atrase în perioada analizată a constituit 1010.8 mil. lei, fiind cu 124.3 mil. lei superior celui din luna mai 2007. Această creștere s-a datorat majorării volumului depozitelor atrase de la persoane juridice cu 65.5 mil. lei (57.8 la sută), precum și a celui al depozitelor persoanelor fizice cu 58.8 mil. lei (7.6 la sută).

În același timp, ponderea depunerilor la termen ale persoanelor fizice s-a micșorat de la 87.2 la sută în luna mai 2007 până la nivelul de 82.3 la sută din volumul total al depozitelor la termen în moneda națională atrase pe parcursul lunii gestionare.

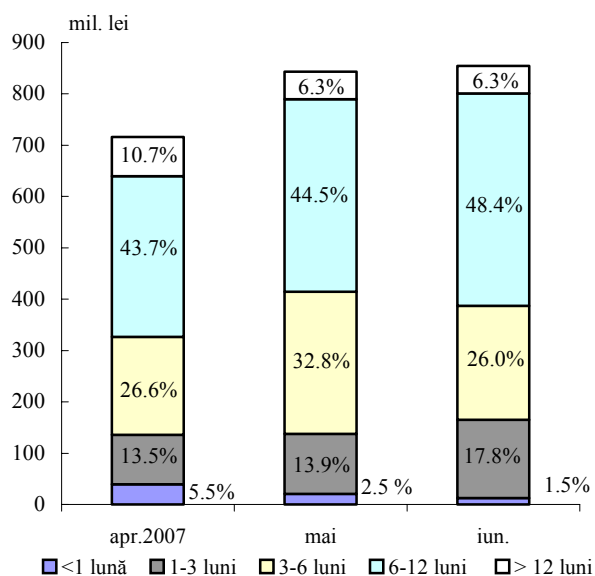
În luna iunie curent depunerile cu termene

de la 3 până la 6 luni au constituit 52.2 la sută din total (în creștere cu 8.8 puncte procentuale), deținând ponderea cea mai mare în structura depozitelor la termen atrase în moneda națională (graficul nr. 8).

În luna iunie 2007 *rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL* s-a majorat cu 0.09 puncte procentuale, constituind 15.49 la sută (13.16 la sută pentru persoane juridice și 16.00 la sută pentru persoane fizice, în comparație cu 11.80 la sută și 15.93 la sută, respectiv, în luna mai 2007).

În perioada gestionară volumul atras al *depozitelor la termen în valută străină* a constituit 854.7 mil. lei (69.6 mil. USD), majorându-se cu 11.6 mil. lei (1.4 la sută) din

Graficul nr. 9. Structura depozitelor la termen în valută străină atrase de bănci



contul creșterii cu 20.2 mil. lei, sau cu 2.7 la sută a depunerilor persoanelor fizice, în timp ce cele ale agenților economici s-au micșorat cu 8.6 mil. lei, sau cu 8.3 la sută.

Modificările în structura pe termene a depozitelor atrase în valută străină comparativ cu luna mai 2007 denotă tendințe opuse pentru majoritatea categoriilor de depozite. Astfel, a scăzut esențial ponderea depunerilor cu termene de la 3 până la 6 luni (cu 6.8 puncte procentuale, până la nivelul de 26.0 la sută din total). Concomitent, o creștere mai accentuată (cu 3.9 puncte procentuale) au înregistrat depunerile cu termene de la 1 până la 3 luni și de la 6 până la 12 luni (graficul nr. 9).

În perioada de raportare *rata medie a dobânzii la depozitele la termen în valută străină* a crescut cu 0.05 puncte procentuale, constituind 5.96 la sută (4.01 la sută pentru persoane juridice și 6.20 la sută pentru persoane fizice).

Dinamica indicatorilor monetari

*Baza monetară** s-a redus cu 2.1 la sută (149.3 mil. lei) în luna iunie 2007 și a constituit 6912.0 mil. lei. Micșorarea bazei monetare a fost determinată preponderent de scăderea activelor interne nete ale BNM, ca urmare a reducerii cererilor de plăți ale BNM față de bănci cu 15.0 la sută (383.0 mil. lei).

*Volumul banilor în circulație*** s-a majorat de la 5181.0 mil. lei în luna mai până la 5421.6 mil. lei în luna iunie 2007.

În structura bazei monetare ponderea banilor în circulație s-a majorat de la 73.4 la sută în luna mai 2007 până la 78.4 la sută în luna iunie 2007. În același timp, cota-parte a

* Baza monetară include banii în circulație (în afara sistemului bancar), rezervele bancare (rezervele băncilor în lei menținute în conturile corespondente la Banca Națională a Moldovei și numerarul în casele băncilor) și depozitele la vedere ale altor organizații la Banca Națională a Moldovei.

** Banii în circulație M0 reprezintă banii în numerar emiși în circulație de către Banca Națională a Moldovei, exclusiv numerarul în casele băncilor și în casa Băncii Naționale a Moldovei.

rezervelor băncilor s-a micșorat de la 26.6 la sută până la 21.6 la sută. Micșorarea rezervelor bancare în perioada gestionară cu 20.7 la sută a fost condiționată de scăderea mijloacelor în conturile corespondente ale băncilor la Banca Națională a Moldovei, ca rezultat al efectuării operațiunilor de sterilizare a lichidității excesive din sistemul bancar. Astfel, soldul certificatelor Băncii Naționale a Moldovei în circulație a crescut în luna iunie cu 324.4 mil. lei, sau cu 20.7 la sută.

Masa monetară M2* pe parcursul perioadei gestionare s-a majorat cu 531.3 mil. lei,

Tabelul nr. 4. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei (mil. lei)

Componentele masei monetare	Dec. 2006	Ponderea %	Mai 2007	Ponderea %	Iun. 2007	Creșterea %	Ponderea %
MASA MONETARĂ (M3)	19558.01	100.0	21320.76	100.0	22110.04	3.7	100.0
MASA MONETARĂ (M2)	12485.21	63.8	13699.38	64.3	14230.63	3.9	64.4
BANI ÎN CIRCULAȚIE	5145.81	26.3	5181.01	24.3	5421.59	4.6	24.5
DEPOZITE LA VEDERE ÎN MONEDA NAȚIONALĂ	3122.43	16.0	3288.36	15.4	3322.85	1.0	15.0
- ale persoanelor juridice	2463.84	12.6	2573.45	12.1	2549.05	-0.9	11.5
- ale persoanelor fizice	658.59	3.4	714.91	3.3	773.80	8.2	3.5
DEPOZITE LA TERMEN ÎN MONEDA NAȚIONALĂ (inclusiv pe termen lung)	4201.95	21.4	5195.59	24.4	5455.34	5.0	24.7
- ale persoanelor juridice	653.92	3.3	732.94	3.5	790.40	7.8	3.6
- ale persoanelor fizice	3548.03	18.1	4462.65	20.9	4664.94	4.5	21.1
DEPOZITE ÎN VALUTĂ STRĂINĂ	7072.80	36.2	7621.38	35.7	7879.41	3.4	35.6
- ale persoanelor juridice	1915.57	9.8	1794.16	8.4	1948.74	8.6	8.8
- ale persoanelor fizice	5157.23	26.4	5827.22	27.3	5930.67	1.8	26.8
INSTRUMENTELE PIEȚEI MONETARE	15.02	0.1	34.42	0.2	30.85	-10.4	0.2

sau cu 3.9 la sută, până la 14230.6 mil. lei. În același timp, **masa monetară M3**** a crescut cu 789.3 mil. lei, sau cu 3.7 la sută și a constituit 22110.0 mil. lei la sfârșitul lunii iunie (tabelul nr. 4).

Majorarea indicatorului M2 a fost determinată de creșterea volumului

numerarului în circulație cu 240.6 mil. lei (4.6 la sută) și a soldului depozitelor în moneda națională cu 294.2 mil. lei (3.5 la sută). Totodată, soldul instrumentelor pieței monetare s-a redus cu 3.5 mil. lei.

Depozitele în valută străină (recalculate în lei) s-au majorat cu 258.0 mil. lei (3.4 la sută). Exprimare în USD, acestea au crescut cu 28.5 mil. USD, sau cu 4.6 la sută. Ponderea depozitelor în valută străină, recalculate în lei, în volumul total al masei monetare (M3) s-a micșorat de la 35.7 la sută în luna mai 2007 până la 35.6 la sută în luna iunie 2007.

Rezervele internaționale nete (convertibile) ale sistemului bancar s-au majorat cu 18.3 mil. USD, totalizând 807.5 mil. USD. În structura acestora rezervele internaționale nete ale BNM au crescut cu 16.1 mil. USD și cele ale băncilor cu 2.2 mil. USD.

Rezervele externe ale sistemului bancar în luna iunie 2007 au însumat 1159.2 mil. USD, majorându-se cu 14.9 mil. USD față de luna mai 2007. **Rezervele externe ale BNM** au crescut cu 15.3 mil. USD, până la nivelul de 878.5 mil. USD. Obligațiunile externe ale sistemului bancar au constituit 351.7 mil. USD, inclusiv ale BNM (față de FMI) – 133.0 mil. USD***.

* Masa monetară M2 include banii în circulație (M0), depozitele în lei moldovenești și instrumentele pieței monetare.

** Masa monetară M3 include masa monetară M2 și depozitele în valută străină ale rezidenților exprimate în lei moldovenești.

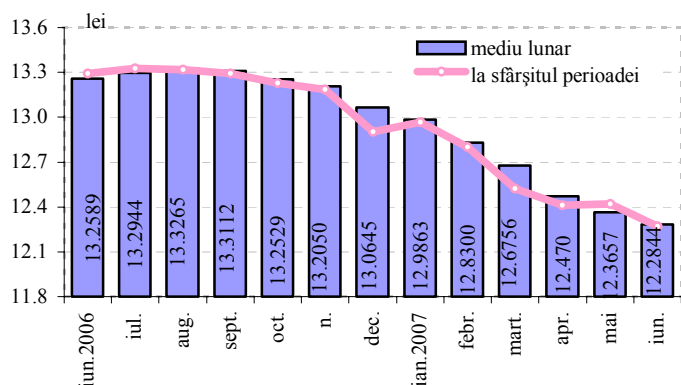
*** inclusiv dobânda calculată

Actiunile interne nete ale sistemului bancar s-au majorat cu 704.0 mil. lei (6.1 la sută). În luna iunie 2007 cererile de plăți față de Guvernul Republicii Moldova ale sistemului bancar au crescut cu 141.1 mil. lei, inclusiv cele ale BNM – cu 79.6 mil. lei și ale băncilor cu 61.5 mil. lei.

Piata valutară

Pe parcursul lunii iunie Banca Națională a Moldovei a menținut regimul cursului valutar flotant. Politica valutară a fost orientată spre neadmiterea fluctuațiilor excesive ale cursului oficial nominal al monedei naționale în raport cu dolarul SUA, consolidarea rezervelor valutare internaționale, deservirea continuă a datoriei externe a statului.

Graficul nr. 10. Cursul de schimb MDL/USD



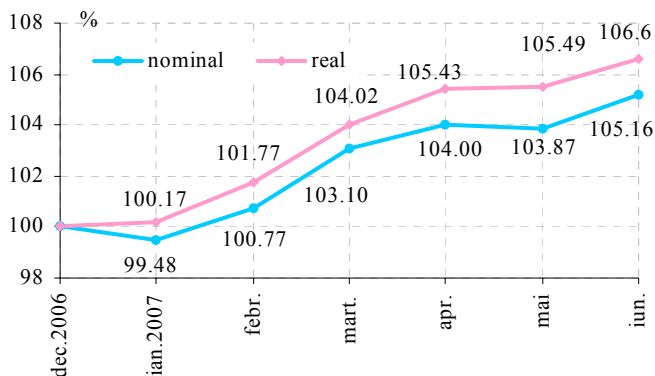
Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA s-a apreciat de la 12.3657 MDL pentru 1 dolar SUA în luna mai 2007 până la 12.2844 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA în luna iunie 2007 (graficul nr. 10).

Cursul oficial al leului moldovenesc s-a apreciat de la 12.4207 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA la finele lunii mai 2007 până la 12.2706 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA la finele lunii iunie 2007.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu euro s-a apreciat de la 16.7254 lei moldovenești pentru 1 euro în luna mai 2007 până la 16.4728 MDL pentru 1 euro în luna iunie 2007. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc în raport cu euro a fost de 16.6509 MDL pentru 1 euro, iar la sfârșitul lunii – 16.5181 lei moldovenești pentru 1 euro.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a apreciat de la 0.4790 lei pentru 1 rublă rusească în luna mai 2007 până la 0.4739 lei pentru 1 rublă rusească în luna iunie 2007.

Graficul nr. 11. Evoluția lunară a cursului de schimb nominal și real (dec. 2006 = 100)



La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească a constituit 0.4784 lei pentru 1 rublă rusească, iar la sfârșitul lunii – 0.4757 lei pentru 1 rublă rusească.

La finele lunii iunie 2007 în comparație cu finele lunii decembrie 2006 s-a consemnat o apreciere a leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA în termeni nominali cu

5.16 la sută (cotare indirectă*), iar în termeni reali – cu 6.60 la sută (fiind direct proporțională nivelului inflației din Republica Moldova și invers proporțională nivelului inflației din SUA (graficul nr. 11).

Volumul total de dolari SUA tranzacționați pe piața interbancară de către bănci în luna iunie 2007 a constituit 55.1 mil. dolari SUA, diminuându-se cu 54.1 mil. dolari SUA față de luna precedentă. Pe parcursul perioadei de gestiune intervențiile Băncii Naționale a Moldovei pe piața interbancară au constituit 6.5 mil. dolari SUA și s-au redus față de luna mai 2007 cu 35.3 mil. dolari SUA.

Rulajul total al tranzacțiilor de cumpărare/vânzare contra MDL a principalelor valute străine efectuate în iunie 2007 pe piața valutară internă a însumat 664.4 mil. dolari SUA, fiind în scădere cu 13.1 la sută comparativ cu luna mai 2007 (764.6 mil. dolari

Tabelul nr. 5. Volumul tranzacțiilor de cumpărare/vânzare contra lei moldovenești a principalelor valute străine¹ pe piața valutară internă (mil. dolari SUA)

	Piața valutară prin virament ²		Piața valutară în numerar ³		Piața valutară internă (prin virament și în numerar)		Rulajul total
	Cumpărări	Vânzări	Cumpărări	Vânzări	Cumpărări	Vânzări	
mai 2007							
USD	135.1	221.8	94.3	25.2	229.4	247.0	476.4
EUR	58.4	78.3	94.9	30.2	153.3	108.5	261.8
Ruble rusești	4.9	10.1	3.9	1.5	8.8	11.6	20.4
Lei românești	0.7	0.4	0.8	0.8	1.5	1.2	2.7
Hrivne ucrainene	0.2	1.2	0.9	1.0	1.1	2.2	3.3
Total	199.3	311.8	194.8	58.7	394.1	370.5	764.6
iunie 2007							
USD	103.4	183.4	86.2	23.0	189.6	206.4	396.0
EUR	41.7	80.8	89.4	30.0	131.1	110.8	241.9
Ruble rusești	5.4	8.1	4.5	1.8	9.9	9.9	19.8
Lei românești	0.9	0.4	0.8	0.8	1.7	1.2	2.9
Hrivne ucrainene	0.3	1.1	1.2	1.2	1.5	2.3	3.8
Total	151.7	273.8	182.1	56.8	333.8	330.6	664.4
Sporire / diminuare față de luna precedentă, %							
USD	-23.5	-17.3	-8.6	-8.7	-17.3	-16.4	-16.9
EUR	-28.6	3.2	-5.8	-0.7	-14.5	2.1	-7.6
Ruble rusești	10.2	-19.8	15.4	20.0	12.5	-14.7	-2.9
Lei românești	28.6	0.0	0.0	0.0	13.3	0.0	7.4
Hrivne ucrainene	50.0	-8.3	33.3	20.0	36.4	4.5	15.2
Total	-23.9	-12.2	-6.5	-3.2	-15.3	-10.8	-13.1

¹ Recalculate în dolari SUA la cursul mediu lunar

² Sursa: Rapoarte cu privire la sumele de valută străină cumpărate și vândute de către bancă contra MDL

³ Sursa: Rapoarte cu privire la operațiunile de schimb valutar efectuate de către casele de schimb valutar și punctele de schimb de pe lângă hoteluri.

– 36.4 la sută, în ruble rusești – 3.0 la sută, în hrivne ucrainene – 0.6 la sută și în lei românești – 0.4 la sută. Comparativ cu luna mai 2007 în luna de gestiune ponderea rulajului în dolari SUA s-a micșorat cu 2.7 puncte procentuale, iar ponderea rulajului în euro s-a majorat cu 2.2 puncte procentuale.

La 30 iunie 2007 stocul datoriei față de FMI a constituit 131.01 mil. dolari SUA, micșorându-se cu 1.19 mil. dolari SUA față de finele lunii mai 2007.

Conform informației Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova stocul datoriei de stat externe administrate de Guvernul Republicii Moldova la 30 iunie 2007 a constituit 737.3 mil. dolari SUA.

* Dolari SUA pentru un leu moldovenesc

La 30 iunie 2007 stocul datoriei externe private negarantate de Guvernul Republicii Moldova (inclusiv arieratele de dobândă) s-a diminuat cu 1.64 mil. dolari SUA în comparație cu finele lunii mai 2007, constituind 830.03 mil. dolari SUA (sursa DMFAS 5.3 la 13.07.2007).